Analize și opinii

Ovidiu Tânjală: MAGA – manual austriac de întrebuințare

O Acum 6 minutes
O 8 Vizualizari
10 Timp de citire

Un fapt mai puțin cunoscut în România este că dl. Trump a candidat vara trecută pentru a obține nominalizarea nu doar din partea Partidului Republican dar și din partea Partidului Libertarian. Nu a obținut investitura libertariană dar a încercat să o facă. Ideile libertariene (sunt de fapt clasic liberale, cuvântul liberal fiind confiscat de socialismul/fascismul american, adică pe Partidul Democrat) sunt din ce în ce mai populare în SUA, motivul fiind popularitatea recentă a criptomonedelor, în special a Bitcoin. Acest autor a descris întrun alt text modul în care Bitcoin a influențat/corupt alegerile americane, ca liberal clasic criptomonedele îmi par un concept deficitar. Totuși, o dată înțeles modul în care funcționează Bitcoin, o dată ce motivată de dorința de a câștiga bani investind într-un activ speculativ populația a înțeles motivul existenței Bitcoin, oamenii nu mai pot dezînțelege modul în care funcționează sistemul financiar actual, această înțelegere rămâne și are importante consecințe politice radicalizând politica americană. Căci sistemul financiar american și implicit mondial are la bază frauda, emiterea fracționară de monedă fiind profund imorală, profund coruptă iar radicalismul politic extrem este un răspuns corect, este singurul răspuns corect față de această situație de fapt. Bitcoin va sfârși negreșit în dezastru dar este un instrument extraordinar de valoros de educație financiară, a dezvrăjit mecanismele de funcționare ale statului modern, social și democrat lipsind de eficiență retorica elitelor americane.

Revigorarea discursului libertarian ca urmare a succesului Bitcoin este cauza prezentelor frământări care apar pe prima pagină a ziarelor din întreaga lume, este cauza rupturii de discurs dintre elitele americane și cele

administrația americană nu le poate evita nu doar din motive de bază electorală – căci a câștigat alegerile din cauza banilor veniți dinspre comunitatea Bitcoin – ci și pentru că *the party is over*, adică tipărirea de monedă fiat și-a atins limitele. Cifrele indică falimentul, în puțini ani comunitatea Bitcoin a popularizat mai eficient decât universități vechi de secole motivele reale ale acestui faliment.

Comunitatea Bitcoin a contribuit decisiv la victoria domnului Trump în alegeri însă mișcarea politică populistă a cărei lider este dl. Trump nu ar fi fost posibilă dacă nu ar fi existat milioane de americani ale căror locuri de muncă au dispărut în ultimele decenii. Și tocmai de aceea reindustrializarea este o promisiune făcută de dl. Trump votanților săi.

O altă promisiune făcută de dl. Trump în campania electorală este aceea că statutul de monedă de rezervă a dolarului va fi întărit iar națiunile care vor încerca să conteste dolarului statutul de monedă de rezervă vor simți întreaga forță de coerciție a SUA până când își vor fi reevaluat poziția.

Din păcate pentru dl. Trump și pentru SUA reindustrializarea și păstrarea statutului de monedă de rezervă a dolarului sunt pur și simplu imposibile, aceasta este esența paradoxului lui Triffin. Miza statutului de monedă de rezervă este tocmai posibilitatea de a exporta hârtie frumos colorată – adică monedă fiduciară – în schimbul unor bunuri și servicii cât se poate de reale. Cu alte cuvinte deficitele comerciale ale SUA nu sunt întâmplătoare, urmări ale unor decizii nechibzuite ale diferitelor administrații, ci consecința inevitabilă a politicii centrale a SUA în domeniul financiar adică consecința directă a statutului dolarului ca monedă de rezervă.

Vedem acum că dl. Trump nu va putea să-și respecte ambele promisiuni, deși le-a repetat de nenumărate ori, pentru simplu motiv că acestea sunt incompatibile. SUA se dezindustrializează tocmai pentru că dolarul este moneda de rezervă a lumii. Cu alte cuvinte dl. Trump va trebui să aleagă să sacrifice statutul dolarului pentru a reindustrializa SUA sau să mențină statutul dolarului în vreme ce SUA vor continua procesul de dezindustrializare.

Opțiunile domnului Trump mai sunt restrânse și de faptul că, de-a lungul deceniilor de dezindustrializare SUA au fost nevoite să abuzeze din ce în ce mai mult de mașina de tipărit bani pentru a putea cumpăra din afară ceea ce nu mai produceau în interior iar lumea a început să bage de seamă. Ceea ce a început ieri (Bretton Woods) ca un furt discret a devenit astăzi un imperativ economic pentru a menține prosperitatea artificială a unei țări care a încetat să vadă legătura firească între activitățile productive și prosperitate. Dacă SUA ne uimea în prima parte a secolului XX cu puterea industrială astăzi economia SUA este dominată de servicii (70% din economie). Decizia de a confisca banii Rusiei și de a exclude băncile rusesti din sistemul

SWIFT nu a făcut decât ca discuțiile despre dedolarizare să nu se mai poarte în șoaptă ci să apară pe prima pagină a marilor ziare și a oferit o temă de campanie electorală pentru președintele Trump.

articole care detaliază chestiunea, chestiunea datoriei a fost o altă temă majoră a campaniei electorale americane. Nu mai există active ci doar datorii – SUA nu sunt în stare să finanțeze implementarea vreunui paradis terestru, nici chiar a unuia prin definiție parcimonios și minimalist adică a unui paradis austriac. Dimpotrivă, nu paradisul terestru ci falimentul și decadența este destinația SUA iar istoricul britanic dr. Ferguson a demonstrat – sau mai degrabă postulat – legea care-i poartă numele scriind că marile puteri care cheltuiesc mai mulți bani pentru dobânzile aferente datoriei publice decât pentru apărare încetează să fie mari puteri. Aici suntem, aici au ajuns SUA după aproape un secol de când dolarul a preluat rolul lirei sterline ca monedă de rezervă.

Vedem deci că MAGA este o propunere dificilă, de partea domnului Trump pare a fi doar dl. Musk și un oximoron – DOGE. Dl. Musk va descoperi rapid că corupția și ineficiența unuia sunt beneficiul celuilalt, propriile corporații sunt conectate ombilical la guvern și nu vor putea supraviețui în absența reglementărilor și a corupției acestuia. Da, guvernul toacă bani dar eliminarea risipei guvernamentale va scufunda lumea corporatistă americană așa cum o cunoaștem azi. Autorul acestui text descris fenomenul într-un alt text, nu insist aici. Desigur, se pot face economii dar acestea nu sunt de natură să schimbe în vreun fel traiectoria economică a SUA în condițiile păstrării dolarului ca monedă de rezervă. Mai sunt acronimele/cuvintele la modă – buzzwords – cuvinte purtătoare de speranță precum AI. Da, așa zisa inteligență artificială poate produce truisme, vulgaritatea (în sensul etimologic al cuvântului) va cunoaște noi culmi dar nu va produce revoluții în zona productivității muncii căci productivitatea muncii care poate salva SUA se manifestă în industrie, în zona manufacturieră iar industria manufacturieră americană este sublimă dar lipsește cu desăvârșire (10% din economie).

Administrația Trump are două posibilități de a realiza programul MAGA, se pare că le abordează în paralel.

Prima ar fi Imperiul. Cucerirea de noi populații și teritorii, deocamdată este vorba de Canada și de Groenlanda. Imperiul poate salva dolarul căci expansiunea monetară va fi impusă noilor supuși, amenințarea cu forța devine credibilă, poate salva dolarul ca monedă de rezervă. După cum euro câștigă timp prin fagocitarea Bulgariei etc la fel se poate întâmpla și cu dolarul. Este un model conflictual, chiar dacă la început nu va exista rezistență armată, aceasta va deveni inevitabilă atunci când expansiunea va ajunge la granițele unor alte imperii – de exemplu la granițele UE. Imperiul este opțiunea antieconomică, nu poate produce bunăstare ci doar sărăcie și conflict.

O a doua opțiune ar putea fi recunoașterea stării de fapt, renunțarea la dolar așa cum îl cunoaștem azi. Deja dl. Musk pune în practică ideile austriece via Ron Paul, urmează să verifice existența rezervei de aur a SUA. Discutia este complexă, aurul din rezerva americană este contabilizat la 40USD/uncie în vreme ce pretul

curent este de 2934USD/uncie. Reevaluarea – în măsură în care aurul se mai găsește cu adevărat în rezervă – va da un respiro americanilor dar nu va schimba structura economiei americane.

MAGA înseamnă pur și simplu revenirea la standardul aur și obligarea băncilor să opereze cu rezerve 100%. Cu alte cuvinte o devalorizare fără precedent a dolarului care are avantajul de a distruge instantaneu statul social apărut în SUA o dată cu președintele F.D. Roosevelt dar și complexul militar-industrial apărut în timpul aceleiași administrații. Împărțind masa monetară la rezervele totale de aur deținute de SUA ajungem la un preț de 87.352 dolari pentru uncia de aur (în momentul în care scriu acest text uncia de aur este 2934 dolari). Calculul dinainte poate diferi semnificativ de ceea ce se va decide în practică căci în momentul în care administrația americană va decide convertibilitatea în aur a dolarului și practicarea de rezerve 100% aceasta va decide și falimentarea întregii industrii financiar-bancare americane (deja falimentară de facto). Se prea poate ca Administrația Trump să nu recompenseze convertind în aur diverse componente ale masei monetare pentru a nu recompensa o practică criminală/frauduloasă, anume rezerva fracționară. Calculul dinainte este unul grosier, am presupus că rezerva de aur va fi găsită intactă de dl. Musk și am avut în vedere masa monetară M2 ceea ce este o aberație morală și tehnică. Discuția este extrem de tehnică dar mai presus de toate morală. Cifrele sunt cele care sunt, nu se va putea evita ca uncia de aur să ajungă în zona multor zeci de mii de dolari.

Cifra de 87.352 dolari pentru o uncie de aur trebuie pusă în perspectivă: în acest moment aurul se tranzacționează cu 2934 dolari/uncie iar la înființarea FED în 1913 dolarul se tranzacționa cu 18,92 dolari/uncie. În 112 ani FED a distrus dolarul mai eficient decât orice dușman al SUA iar lozinca lui Ron Paul – *abolish de FED* – apare în mod tragic în aceste zile în discursul mainstream, la decenii după lansare.

Cifra de 87.352dolari/uncie înseamnă nu doar falimentul întregii "industrii" financiare americane și nu doar americane ci înseamnă și falimentarea a sute de milioane de oameni care au jucat la ruleta statului modern social și democrat contribuind la așa numitele pensii 401(k). Nu doar indivizii satanici și corupți ce populează eșaloanele superioare ale diverselor bănci, fonduri de investiții etc vor pierde bani ci mai ales omul simplu va fi sever afectat de reevaluarea dolarului. Desigur, administrația va putea atenua măsura devalorizării dolarului abrogând o dată cu FED și legile care impun dolarul ca moneda oficială a SUA permițând astfel legii lui Gresham să opereze astfel încât moneda americană să devină întâi un mijloc de tezaurizare și treptat, pe măsură ce și alte guverne vor fi fost forțate să reseteze sistemele financiare ale propriilor țări, să fie folosită ca mijloc de schimb.

Revenirea la standardul aur este practic singura reformă necesară tot restul urmând de la sine căci standardul aur este necruțător, va lipsi de finanțare nu doar birocrații ci și generalii, eficiența și pacea vor fi redeveni imperative necruțătoare căci vor fi depolitizate, vor redeveni imperative economice.

Imaginea economiei SUA la preluarea administrației de către dl. Trump este dată de fotografia celebră care-i are în cadru pe domnii Zuckerberg, Bezos, Pichai și Musk. Două site-uri de bârfe, un motor de căutare și un

certificatelor de carbon. Depinde doar de dl. Trump și de dl. Musk ca această imagine să se schimbe.

Autor: Ovidiu Tânjală

Despre autor

editor